

LA PSICÒLOGA

HELENE FLOOD

ELS TEUS RECORDS CANVIEN. LA VERITAT, NO.

Columna

HELENE FLOOD
LA PSICÒLOGA

Traducció d'Esther Roig

Columna

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
TÍTOL ORIGINAL: *TERAPEUTEN*
PRIMERA EDICIÓ: FEBRER DEL 2020
© HELEN FLOOD, 2019
PUBLICAT ORIGINALMENT PER H. ASCHEHOUG & CO. (W. NYGAARD) AS, 2019
PUBLICAT D'ACORD AMB OSLO LITERAY AGENCY
© DE LA TRADUCCIÓ DE L'ANGLÈS: ESTHER ROIG, 2020
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2625-1
DIPÒSIT LEGAL: B. 984-2020
FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Divendres, 6 de març: el missatge

Quan se'n va anar encara era fosc. Em vaig despertar quan es va abocar per fer-me un petó al front.

—Ara me'n vaig —va xiuxiuejar.

—Doncs ves-te'n —vaig balbucejar.

—Torna't a adormir —va dir.

Vaig sentir els seus passos a l'escala, però m'havia adormit abans que tanqués la porta.

Quan em desperto estic sola al llit. Hi ha una escletxa entre la persiana i l'ampit de la finestra que deixa passar un petit raig de llum del sol, que em toca als ulls i em desperta. Són les 7.30, que no és mala hora per llevar-se.

Vaig descalça al lavabo desafiant l'emmoquetat

de paret a paret de plaques de conglomerat a la sala; els taulons de fusta molls que cobreixen el terra d'argila del lavabo. Aquí no hi tenim llum de sostre, però en Sigurd va penjar un focus per treballar quan va arrencar les rajoles i encara hi és, desconcertant en la seva permanència. Per sort, hi ha tanta claror que no em cal fer-lo servir. És austerament funcional, com acostumen a ser aquests llums, i emet una claror dura i blanca que em fa sentir com si em dutxés en un vestidor d'institut molt il·luminat a la vista de tothom. Obro l'aixeta i deixo córrer l'aigua calenta mentre em trec la camisa de dormir. S'ha de canviar l'escalfador, però en Sigurd es dutxa de pressa i avui no em penso rentar el cap, o sigui que ja faré.

La cabina de la dutxa és de plàstic. Això també havia de ser provisional. En Sigurd ha dissenyat una dutxa per a nosaltres, d'obra, amb portes de vidre i rajoles petites amb pics blancs i blaus. De totes les habitacions a mig fer de la casa, on es nota més la parada és al lavabo. Les rajoles velles no hi són, les noves encara no s'han posat. No tenim llums, ni cortines com cal, taulons a terra per no fer-lo malbé passant-hi per sobre, un forat a la paret per on surt l'aigua, i aquella cabina de dutxa provisional, un vestigi de l'avi d'en Sigurd. Fa temps, quan caminava per aquesta obra abandonada, veia la casa com seria quan estigués acabada: les rajoles amb

pics blaus, els lluentos maons de vidre, els llums encastats..., sentiria la calefacció radial de les rajoles a les plantes dels peus, l'aigua calenta perfectament repartida per una carxofa de dutxa moderna amb diverses posicions. Ara l'únic que puc veure és el temps que tardarem a acabar-ho. Mentre paro la mà sota el doll d'aigua, que es comença a escalfar, em passa pel cap que he deixat de creure que la casa s'acabarà algun dia.

Sota l'aigua calenta em desperto. Aquí hi fa fred; la temperatura de l'habitació està bé, però al lavabo t'hi geles. L'hivern ha estat llarg, i cada matí he esperat despullada que s'escalfés l'aigua amb la mà parada sota el doll. A poc a poc està arribant la primavera. La dutxa que martelleja la meua pell de gallina freda em revifa. Cullo aigua amb les mans i hi acosto la cara; sento que així em trec del tot de sobre la nit, i el dia s'imposa.

Divendres. Tres pacients, la colla de sempre dels divendres. Primer, la Vera; després, en Christoffer, i per acabar, en Trygve. És mala idea veure l'últim del divendres en Trygve, però és una temptació tornar-li a donar la mateixa hora per a la setmana vinent quan acabem. Agafó un altre grapat d'aigua, hi enfonso la cara, em frego les galtes. En Sigurd es quedarà a Norefjell amb els seus amics fins diumenge. Estaré sola tot el cap de setmana.

Incapaç d'aguantar el lavabo fred ni un segon

més del necessari, torno a l'habitació a vestir-me. Els llençols estan arrugats sobre el llit. Hi ha una olor densa de son a l'ambient —la meva, si més no, i potser la d'en Sigurd també—. No he vist quina hora era quan se n'ha anat, pot ser que faci unes quantes hores. No tenim armaris, però entre la llar de foc i la paret en Sigurd ha instal·lat un rail de metall per penjar-hi la roba. La d'en Sigurd està penjada de qualsevol manera, sense ordre ni concert, mentre que els meus vestits, les meves bruses i jaquetes, estan ordenats per colors en una pulcra fila. Mirant la roba d'en Sigurd sembla que en falti, però és normal si havia d'anar directament a les muntanyes. La bossa que hi havia a terra no hi és, i ara recordo que la tenia penjada a l'espatlla quan se n'ha anat. Em poso una brusa de color gris clar i uns pantalons, una roba elegant i neutra per treballar, i penso que no falten gaires hores perquè pugui tornar i agafar roba per fer exercici si decideixo anar al gimnàs, o posar-me uns pantalons de pijama i una samarreta grossa, si no. Només tres pacients, primer.

Tres pacients, de fet, són massa pocs. N'hauria de tenir quatre cada dia, i almenys un dia o dos a la setmana, cinc. Aquestes són les xifres que vaig calcular quan em vaig posar a treballar pel meu compte.

—Amb una consulta privada s'ha de fer menys paperassa —vaig dir a en Sigurd quan elaboràvem

els nostres plans, asseguts a la cuina del nostre antic pis de Torshovparken i fèiem pressupostos amb un full de càlcul—. Puc rebre fàcilment quatre pacients al dia, cinc i tot. Cinc la majoria dels dies. O almenys un dia a la setmana, tot i que una mica de diners extres no ens vindrien malament. —Vam riure.

—Ara no et matis a treballar —va dir en Sigurd.

—Mira qui parla —vaig dir.

En Sigurd es va posar a treballar pel seu compte al mateix temps que jo, havia planificat els seus propis càlculs amb el mateix full d'Excel. Almenys vuit clients alhora, si poguessin ser deu millor. Ajudaria els altres socis quan ho necessitessin; totes les hores sumaven.

—Treballarem més hores del compte —ens vam dir—, però guanyarem més diners, podrem estalviar una mica.

Però ara només tinc tres pacients la majoria dels dies i molt rarament cinc. Per què ha anat així? És més difícil trobar pacients del que em pensava, i els joves sovint anul·len l'hora, però això només és part de la raó. M'acabo de cordar els botons de la brusa, tots ben tancats. Em vaig oblidar d'incloure una cosa important quan seia a la cuina de Torshov, amb el vell llum de taula d'en Sigurd il·luminant l'ordinador i els papers on havíem apuntat les nostres notes. El factor humà. Estic molt bé sola, però

fins i tot jo necessito els altres. Vaig esborrar els meus col·legues d'un cop de ploma sense imaginar que em sentiria tan sola. Que em tornaria passiva. Si algú m'hagués dit fa un any que difícil que seria fer publicitat i atraure més pacients, com em costaria fer-ho, no me l'hauria cregut.

Per mi, l'esmorzar és el millor àpat del dia. M'assec a l'illa de la cuina amb el diari, una llesca de pa i un cafè. Prefereixo menjar sola. En Sigurd sempre se'n va aviat després de prendre un cafè dret al costat del taulell de la cuina, però a mi m'agrada prendre-m'ho amb calma. Llegir les columnes d'opinió de l'*Aftenposten*, les crítiques de cinema. Pensar en el dia.

En Sigurd ha deixat la tassa al taulell de la cuina al costat de l'aiguera. Les superfícies de la cuina són una de les poques coses de la casa que estan relativament acabades, i el taulell és tan lluent que puc veure el cercol de cafè sota la tassa des d'on estic asseguda. Com sempre. Potser és una diferència biològica entre homes i dones, aquesta capacitat de veure un cercol de cafè sota una tassa, engrunes sota la torradora, gotes d'aigua sobre el taulell. En Sigurd ho vol fer tot bé, planificar la casa amb detall, fent dibuixos complicats i visualitzacions impressionants, però no hi arriba quan es tracta de les coses petites. Posar la tassa al rentaplats. Eixugar el taulell. Guardar el portàtil a la nit. No són grans

coses, o sigui que per què m'hi fixo?; per què permeto que m'irritin? Per una altra banda, si només li prendrien tres segons, per què li costa tant fer-les?

Estic pensant això quan miro el ganxo de la paret on en Sigurd penja normalment el seu portadocuments: un tub gris de plàstic dur amb una corretja negra que va de punta a punta, i que fa servir per portar els dibuixos de casa a la feina. Si és a casa sempre està penjat del mateix ganxo. Arrugo el front mirant el ganxo buit. Que no havia d'anar directament a casa d'en Thomas a buscar-lo? No m'ho va dir així? I el tub dels documents no estava penjat a la paret ahir al vespre?

Sempre m'ha costat una barbaritat ignorar les inconsistències. Sé que hi ha gent que ho fa i els envejo. Representa que no havia d'anar a treballar, però no, ho devia entendre malament. Em pensava que havia dit que aniria directament a casa d'en Thomas, però potser ho vaig sentir malament, potser pensava passar abans un moment per la feina. Potser va deixar el tub dels documents a la feina, i quan em penso que recordo haver-lo vist ahir penjat, de fet estic pensant en abans-d'ahir. Seria molt més fàcil si ho pogués deixar estar. Les persones que tenen menys memòria semblen menys desconfiades del món, menys bel·ligerants. Posant l'exemple actual: recordo, sense cap mena de dubte, que ahir en Sigurd i jo vam parlar dels seus plans,

que em vaig aixecar del nostre sofà del racó i vaig anar a la cuina a buidar la tassa de te a l'aigüera, llençar la bossa de te vella i posar la tassa al rentaplats; recordo que em vaig girar quan era a potser un metre de l'illa de la cuina on estic asseguda ara, i vaig dir a en Sigurd: «I què, a quina hora te'n vas, demà?». I recordo perfectament en Sigurd, com si mirés una fotografia d'ell, amb una resolució extraordinària, amb milers de milions de megapíxels, amb totes les impureses de la seva pell representades amb detall. Recordo el jersei gastat i els pantalons estripats que sovint es posa als vespres; que es va passar una mà pels rínxols despenjats i em va mirar amb uns ulls empetitits i cansats, com si el despertés, i va dir:

—Ah, d'hora, em llevaré d'hora. Vull ser a casa d'en Thomas a dos quarts de set.

I jo vaig dir:

—A dos quarts de set?

I ell va dir:

—Sí. Així arribarem a mig matí i tindrem tot un dia a les pistes.

També pot ser que se n'oblidés i actués per costum, i s'endugués el tub de documents. Potser ha decidit que treballaria una mica a la cabana. Potser ha canviat d'idea i ha anat a treballar a l'últim moment.

La meva memòria és massa detallada. Recordo massa clarament la cara que feia quan vam parlar

d'això; que portava aquell jersei beix malgirbat amb un coll negre que sembla la mena de cosa que li podia haver comprat la seva mare, que de fet l'hi va comprar, la primera vegada que vaig gosar comentar que era horrorós em va dir que l'hi havia comprat abans que ens coneguéssim. És un detall insignificant, no una cosa que necessiti recordar. Si més no, no és important que recordi que vaig dir «D'acord» i em vaig girar, i que quan vaig deixar el te i vaig apartar la mirada del sofà, ell ja tenia el portàtil obert a la falda, i mirava la pantalla forçant la vista, amb les celles juntes, la boca mig oberta, i que em vaig reprimir les ganes de dir: «Encén un llum, que et faràs malbé la vista, i treu-te el portàtil de la falda, que et farà malbé la qualitat de l'esperma i algun dia el podríem necessitar en condicions òptimes, i no seguis així al sofà amb el coll inclinat d'aquesta manera, que tindràs mal d'esquena». En lloc d'això, només vaig dir:

—Me'n vaig al llit. Bona nit.

Tot això és trivial. El que és important és poder distingir els detalls importants de la resta. Si te'n recordes de tot, costa recordar les coses rellevants, les coses que has de recordar.

Des de la finestra del lavabo, veig arribar el meu primer pacient del dia caminant cap a la meva con-

sulta de sobre el garatge. La Vera belluga una mica el cap quan camina, cosa que li dona un pas especial que la fa fàcil d'identificar, el pas d'una adolescent que encara no té el cos d'adult. Encara que, si l'hi preguntessis, et diria que ja és madura. Respiro fondo, des del diafragma, seguint-la amb la mirada fins que obre la porta de la consulta. Tres pacients i prou, i després el cap de setmana. Estic cansada i això que m'acabo de llevar.

Em rento les dents al lavabo, fent equilibris sobre un dels palets que va portar en Sigurd d'una obra que va visitar i va decidir fer servir per tancar el terra del lavabo. La pica era de l'avi Torp d'en Sigurd, com la cabina de la dutxa, cosa que vol dir que el lavabo es va fer abans dels anys setanta i no s'ha actualitzat des de llavors, fora d'algunes modificacions que va fer el mateix avi Torp. L'aixeta té una maneta per a l'aigua freda i una per a l'aigua calenta, i quan me les miro gairebé puc veure les mans artrítiques i rígides de l'avi Torp girant-les. L'avi d'en Sigurd no creia en les coses mundanes. Segons ell, era inevitable que els comunistes governessin aviat a Noruega. El devia decebre que tardessin tant, perquè ho estava esperant des dels anys cinquanta. Quan va exhalar el seu últim alè, en el seu centre de comandament de les golfes, les seves conviccions s'havien mantingut intactes malgrat la caiguda de la Unió Soviètica i l'ascens de la Xina

com una potència econòmica mundial. Segurament el vell murri es devia desanimar perquè la seva salut va començar a declinar a mesura que els països comunistes sucumbien a les idees capitalistes. El seu moment àlgid havia estat la Guerra Freda, i l'enorgullia clarament explicar a tothom —normalment a la mare d'en Sigurd o a en Sigurd i a mi— que als anys seixanta el servei d'intel·ligència el tenia fitxat. Però l'any passat va ser el seu final definitiu i tot el que en queda són els records d'aquesta casa: els radiadors i les aixetes vells, i el centre de comandament, de moment intacte, amb lleixes i lleixes de material de lectura, revistes del Partit Comunista i del Partit Comunista dels Treballadors, els mapes a la paret amb xinxetes que assenyalaven llocs que l'avi Torp considerava objectius importants, i el vell revòlver rovellat, que es deia que havia estat d'algú que havia lluitat a la Revolució Russa i que l'avi Torp havia comprat als anys seixanta per protegir-se, o per donar un motiu al servei secret per tenir-lo vigilat.

La mort de l'avi Torp ens va donar una oportunitat, a en Sigurd i a mi, de complir el nostre somni de tenir una casa de propietat. Als anys cinquanta, Nordberg era un barri de la ciutat com qualsevol altre, però amb els anys havia pujat de categoria. El 2014 era absolutament impossible per a una parella jove com nosaltres ajuntar prou capital per com-

prar-hi una casa. Quan tornàvem de visitar el vell, mentre anàvem cap a l'estació, sospiràvem i dèiem: «Però mira quina vista, i que a prop que és del camp, i a només un trajecte curt en metro del centre, i des d'aquí es pot veure el mar». Però no treia cap a res. Una casa adossada en una urbanització dels afores sense cap mena de vista era l'únic que ens podíem permetre. Tanmateix, dos dies després que trobessin mort el vell i l'enviessin a una funerària per fer els preparatius necessaris, va telefonar la Margrethe, la mare d'en Sigurd.

—Escolta —va dir—, la casa de l'avi a Kongleveien no seria perfecta per a vosaltres?

La Margrethe és filla única i viu en una casa moderna a Røa. En Harald, el germà d'en Sigurd, viu a San Diego, i no necessita per a res una casa a Oslo. La cabana a Krokskogen del pare d'en Sigurd ja ha passat a en Harald, que ha promès no vendre-la mentre la seva mare estigui en condicions de fer-la servir, i també serà algun dia el beneficiari de la casa de la Margrethe quan al final es vengui. Per tant, la casa de l'avi Torp ens va tocar a nosaltres.

Però el més incòmode de la mort de l'avi Torp és que van passar gairebé tres setmanes abans que el trobessin. És a dir, que va morir al seu centre de comandament de les golfes, just a sobre de l'habitació on dormim en Sigurd i jo, assegut amb un termos de cafè, mirant un pòster d'una època en què

encara hi havia una Alemanya Oriental i una Alemanya Occidental. Li va fallar el cor, que no és sorprenent tenint en compte que tenia gairebé noranta anys. Tampoc era una persona gaire sociable i, per tant, no tenia visites més enllà de la família propera. Quan va passar, la Margrethe era en una de les seves escapades de dos mesos a climes més càlids i en Sigurd i jo havíem de visitar l'avi Torp cada setmana per comprovar que tot anava bé. Però teníem molta feina i la nostra vida; ens vam saltar una setmana i després una altra. Quan hi vam anar finalment, dues setmanes tard, vam percebre el silenci tan bon punt en Sigurd va girar la clau al pany.

—Avi! —va cridar en Sigurd.

Ens vam mirar amb un somriure avergonyit, sentint-nos culpables d'haver deixat sol tant de temps el vell comunista, i quan ara penso en l'expressió d'en Sigurd hi percebo la tensió, com si hagués utilitzat imperdibles per aixecar les commissures de la boca. Estic temptada de dir que ja ho sabíem, tot i que sé que és massa dramàtic. Però potser la nostra consciència culpable ens va fer sospitar que alguna cosa no anava a l'hora.

—Avi?

Al final vaig ser jo qui el va trobar; havia caigut de cara sobre el mapa. Tenia la pell grisa i endurida, seca com el cuir i amb la mateixa falta de vida, i estava ple d'hematomes, com passa sovint amb els

humans que fa temps que són morts. És una imatge que desitjaria esborrar. Les ungles grogues que semblaven a punt de caure; les vèrtebres del coll a punt de perforar la pell morta i apergaminada. La pudor forta i sufocant de la carn en descomposició. Des d'aleshores he pujat poques vegades al centre de comandament. Potser l'estrès de trobar l'avi Torp va influir en la decisió de la Margrethe de donar-nos la casa.

Volíem renovar la propietat immediatament; arrencar el vell de les parets, buidar la casa de la seva presència i fer-nos-la nostra. En Sigurd va fer dibuixos immediatament; jo vaig fer pressupostos. La llibertat econòmica nova de trinca ens va donar oportunitats. Alguns dels antics companys d'estudis d'en Sigurd volien obrir un estudi d'arquitectura i van convidar-lo a afegir-s'hi. Ja no havíem de pagar hipoteca o lloguer, i la venda del nostre pis va finançar els diners que en Sigurd necessitava per entrar a l'estudi. Jo no estava contenta amb la feina a la sanitat pública treballant amb joves que patien malalties mentals; ara teníem prou espai per muntar una consulta per a mi a casa. La casa va ser l'inici d'una cosa nova per a nosaltres. Quatre dies abans d'anar-hi a viure vam anar als jutjats d'Oslo i ens vam casar, vam menjar pastís de la pastisseria del barri amb la meva germana i els dos millors amics d'en Sigurd i els seus socis. La primera nit a la casa vam

dormir en un matalàs inflable a la sala. Vam brindar amb copes de *prosecco*, i ens vam dir l'un a l'altre: «Ara comença la resta de la nostra vida».

Però va costar més desempallegar-nos de l'avi Torp del que ens havíem imaginat. Les reformes tardaven, com tardaven a arrencar les nostres respectives feines. En Sigurd treballava moltes hores, i el nostre pla de reformes el necessitava bàsicament a ell, la seva experiència, les seves mans hàbils. Havíem començat entusiasmats i plens d'energia, arrencant el paper de les parets a tires, arrencant les rajoles del lavabo. Vam aconseguir acabar algunes coses, com una cuina nova i una consulta per a mi sobre el garatge. Però llavors vam perdre l'empenta. Va venir l'hivern, els dies es van tornar més freds i més foscos, i ens van xuclar l'energia. Quan tornàvem a casa de la feina no teníem ganes de pintar ni d'anar a la botiga a mirar carxofes de dutxa o triar rajoles. No fèiem massilla, no arrencàvem les tires de paper pintat que quedaven, sinó que ens assèiem al sofà que havíem portat de Torshov i miràvem la tele. En Sigurd sovint arribava tard al vespre, esgotat i amb el tub de documents penjant de l'espatlla.

«A l'estiu», dèiem. «Ens passarem les vacances d'estiu arreglant la casa». Falten tres mesos per a això i em fa patir que no hagi perdut la fe. Passarà alguna altra cosa, i llavors direm: «A la tardor», i llavors començarà a fer fred i tindrè un altre llarg hi-

vern d'anar de puntetes descalça, amb els peus freds com glaçons sobre els palets del terra del lavabo.

Rebo els pacients sobre el garatge, on tinc una sala d'espera petita que només té un sabater, una cadira de respatllet recte i una tauleta minúscula amb revistes, i després la porta que dona a la meva consulta. La Vera està asseguda a la cadira recta, amb una revista oberta a la falda, però sospito que no la llegeix. Aixeca el cap quan entro.

—Hola, doctora —diu. Sembla canviada, i porta un tall nou de cabells.

—Hola —dic—. Si t'esperes un moment, de seguida surto i et faig passar.

—Entesos —diu, amb una cella arquejada, una expressió que li veig sovint, un toc lleuger de sarcasme que afegeix a la majoria dels seus comentaris.

Entro a la consulta i tanco la porta perquè la mirada de la Vera no em segueixi, no influeixi en tot el que faig.

En Sigurd ha fet una gran feina a la consulta. No és gaire gran, i la teulada inclinada va complicar l'ús òptim de l'espai. Va tirar a terra una de les parets, la que donava a l'entrada del cotxe, i la va substituir per vidre. Les meves dues butaques estan situades allà, dues bones butaques Arne Jacobsen, amb

una tauleta al mig. Quan hi seiem, jo i els meus pacients, som a la part més lluminosa de la sala. Al sostre de sobre, en Sigurd ha instal·lat una finestra Velux, perquè també entri llum natural per dalt. Un parell de llums de sostre fan acollidor i agradable el racó, per moltes tempestes que hi hagi a la tardor i molt de fred que faci a l'hivern. A l'altra paret, la que separa la consulta de la sala d'espera, hi ha posat la meua taula blanca, i ha penjat prestatges a les parets des del terra fins al sostre a cada costat de la porta perquè tingui espai per als llibres i els arxivadors d'anelles. La paret curta i el terra estan revestits de fusta clara i càlida; les dues parets més altes estan pintades de blanc i l'efecte general és molt modern, molt càlid. He col·locat un parell de plantes on el sostre inclinat s'aproxima al terra, que, encara que he de reconèixer que costa mantenir-les amb vida —hi fa molt de fred quan apago la calefacció a la nit—, donen un cert ambient. «Aquí es pot respirar», diu l'habitació. «Aquí pots ser tu mateix. Res del que diguis en aquesta habitació serà jutjat, repetit o ridiculitzat». Això era el que volia, una consulta que invités els meus pacients a entrar-hi. I això és exactament el que em va donar en Sigurd. L'hi haig de reconèixer.

Però ara la Vera està asseguda a fora esperant-me i una sensació de cansament em comença a escanyar per la part baixa de la gola. No la vull convidar

a entrar a la consulta. M'assec a la taula, encenc l'ordinador: llegiré les notes de l'última visita, tot i que, estrictament parlant, no em cal. Recordo del que vam parlar durant la nostra última sessió. Estic fent temps, vull endarrerir el moment en què hauré de sortir i dir-li que passi. Per què ho vull fer, no n'estic segura, o potser no hi vull pensar. Els psicòlegs es preocupen pels seus pacients i em preocupo per la Vera, però no es pot negar que les nostres converses són esgotadores.

«Dificultats amb els pares», diuen les meves notes de la nostra última sessió. «Dificultats amb el xicot». Els problemes de la Vera són de relacions. Va començar a venir-me a veure just després de Nadal perquè necessitava ajuda amb una reacció depressiva. Té una intel·ligència molt per sobre de la mitjana, potser és superdotada i tot, i per això tot l'avorreix. «Estic tan tipa de tot», va dir la Vera en la nostra primera sessió quan li vaig demanar que m'expliqués per què m'havia vingut a veure, «És com si no m'importés res o ja no tingués sentit res». Resulta que el seu xicot està casat. Els seus pares són investigadors que intenten resoldre un teorema matemàtic que només un grapat de persones al món coneixen; sempre estan treballant, i sovint lluny. Els seus germans són grans i fa temps que se'n van anar de casa, i la Vera, que té divuit anys i és molt llesta per a la seva edat, diu que la família ja

estava completa quan va arribar ella. Els seus pares no volien més fills. Va ser un accident.

Hi ha moltes coses per desembullar, hi ha un dolor real a la vida de la Vera. Però és un material molt dur per treballar.

Reviso els correus electrònics, perden temps abans de fer-la passar. Només publicitat, res personal. Em passa pel cap que podria telefonar a en Sigurd, però és una bestiesa, falten cinc minuts per a les nou. Segurament encara és al cotxe amb els amics. Respiro fondo. Tres pacients i després serà cap de setmana. Tot el vespre sola. Dinar amb la meva germana diumenge, i fora d'això no tinc plans. Potser només anar al gimnàs.

—A punt, doctora? —pregunta la Vera quan surto per dir-li que ja pot passar.

Això de dir-me doctora és una cosa que va començar a fer la Vera en la nostra segona sessió. Em va preguntar per la diferència entre un psicòleg i un psiquiatre, i li vaig dir que ser psicòloga volia dir que no era metge —que m'especialitzo en com funciona la persona com un tot, no sols la patologia—, i es va quedar fixada en això: «O sigui que no ets metge, doncs?». Absurdament vaig deixar que allò m'ofengués, que el comentari ferís un complex d'inferioritat que no sabia que tenia, perquè vaig contestar —lleugerament a la defensiva— que en sabia tant com qualsevol metge del que passava

pel cap de la gent, cosa que la va fer riure i va dir: «No passa res, et diré doctora». Sempre sento una fiblada de malestar quan ho diu; una coïssor al fons de la gola que em diu que he parlat massa. De vegades em pregunto si entén que em molesta, si és un gest passivoagressiu per part seva, però sembla sincera. Enjogassada i prou.

La deixo entrar davant meu. La Vera és una mica més alta que la mitjana, prima i amb els malucs estrets. Té unes mans lleugerament grosses, que li pengen com pèndols als costats, i me la miro i em pregunto —com fan sempre les dones quan coneixen altres dones—: és maca? Sí, és bonica. Jove. Però també té una cosa peculiar: la cara petita i rodona, i el cos llarg.

—A veure —diu la Vera tot seient—. M'he barallat amb els pares. I he discutit amb en Lars.

—Ja —dic, posicionant-me a la butaca—. Explica-m'ho.

Mentre la Vera parla, el sol que es desperta és visible a la petita finestra Velux, i li il·lumina els cabells com si fos un halo, tots aquells centenars de cabells arrissats i rebels que s'han escapat del seu pentinat allisat. «Totes les noies tenen alguns cabells rebels i indòmits», penso. Jo mateixa en tinc molts, més que la Vera i tot.

La pauta en el que explica és evident: la Vera se sent rebutjada pels seus pares, que tenen tantes co-

ses importants per fer que no tenen temps per a ella. Com que és incapaç de dir-los com pateix, res no és millor que una confrontació, després de la qual encara se sent més rebutjada i telefona al seu xicot i provoca una altra discussió. El xicot casat torna a casa amb la seva dona després de penjar, hagi passat el que hagi passat, per tant en la discussió no provocada no hi ha dubte que la Vera serà rebutjada. Així és com la Vera es pren el sentiment que no sap gestionar de no ser una prioritat per als seus pares i l'adapta a uns límits més manejables amb el seu xicot. Al cap de mitja hora li exposo aquesta observació.

—No ho sé —diu la Vera, arrugant el nas—. No és una mica fàcil? Una mica freudià o jo què sé?

—O sigui que podríem afirmar que no creus que sigui això?

Mira cap a la meva llibreria, com si sospesés la meva interpretació. Estira el braçalet que porta al canell amb els dits, un braçalet prim de plata amb una perla que penja. Fa girar la perla entre els dits índex i polze. Penso que aquella joia és per a una dona més gran que ella. Les noies que tracto sovint porten joies amb lletres gravades; les adornen amb paraules com «amor» o «confiança» o «eternitat». Aquest braçalet podria portar-lo una dona de mitjana edat.

—No ho sé. Espero que no. No crec que només telefonés a en Lars perquè em volia sentir mala-

ment. Em sembla que em sentia malament i em volia sentir millor.

—T'entenc —dic—. I vas acabar sentint-te pitjor que abans.

—Sí —diu, i sospira fort—. O sigui que no va ser una bona estratègia, per dir-ho d'alguna manera.

—Quina creus que hauria estat una bona estratègia?

—Per ajudar-me a sentir-me millor? No ho sé. Sempre se m'acuden males estratègies.

—Com quines?

—Lesionar-me —diu—. No és la clàssica? Hi ha una noia a la meua classe que ho fa. N'escrui un blog... Es fa fotos de les lesions i les publica, és una bogeria. Però no és el meu estil. Si no és que compres en Lars com una autolesió, suposo.

Aquesta última reflexió és una invitació, però la deixo passar. Vol parlar del seu xicot, necessita parlar de la relació amb algú i no té ningú més en qui confiar. Però aquesta no és realment la causa del seu dolor. Tal com ho veig, el xicot és un símptoma, mentre que la causa de la depressió de la Vera és més endins, en les coses de què no vol parlar. Aquestes són les coses que hem d'explorar. Encara sento el cos adormit; reprimeixo el desig d'estirar-me. Per la finestra de darrere de la Vera veig que la boira s'està aixecant, farà bon dia.

—Després de la baralla amb els teus pares, estaves angoixada —dic—. Volies sentir-te millor i en comptes d'autolesionar-te o fer una cosa igualment estúpida, vas decidir fer una cosa que podria haver estat efectiva, vas buscar el suport d'algú. El problema és que vas triar algú que sabies que et rebutjaria. Per això em pregunto si no podries haver buscat algú altre.

—Com qui?

—No ho sé. Algú en qui confiïs. Un amic, per exemple.

—Un amic —diu la Vera, amb crispació.

—Tens amics, Vera?

Em mira, m'està avaluant? De sobte els ulls li llampeguen amb desafiament.

—Tinc molts amics. Ostres, en tinc moltíssims, més dels que necessito. Però saps quin problema hi ha?

—No —dic—. Quin problema hi ha?

—Que són idiotes. Tots i cada un d'ells.

—Ja —dic, pensant un moment, reflexionant sobre això—. Aleshores no sembla que siguin gaire bons amics.

Inspira, se li estava l'expressió.

—Entesos, potser idiotes tampoc exactament. Però no entenen res. Les noies de la meua classe... no t'ho pots imaginar. Llegeixen blogs de bellesa i planifiquen festes de final de curs i es pensen que el

més important del món és saber-te depilar les celles d'una manera determinada. Sí. Si els preguntes per l'amor es posen a parlar d'un noi de l'altra classe amb qui es van mig enrotllar en una festa. Quina mena d'ajuda en trauria?

—Per tant, sembla que hi ha moltes persones a la teva vida, però no en tens gaires a qui puguis recórrer quan necessites suport —dic.

—Tinc en Lars.

—Sí. Però en Lars és diferent d'un amic. Sona una mica solitari, no trobes?

No li agrada aquesta perspectiva, ho veig immediatament. La Vera vol que en Lars sigui suficient. Creu que està per sobre dels seus companys de classe, però no vol que la compadeixi per això.

—Però sempre ens hem de posar tan punyeterament personals els uns amb els altres? —diu.

—Crec que tothom necessita algú amb qui poder mantenir una conversa personal.

Això tampoc li agrada.

—I tu tens amics amb qui puguis parlar? —pregunta, i ara hi ha un punt mesquí, càustic, en el seu to, una bufetada feridora, i la sento a l'estómac, el malestar de ser sotmesa a un atac—. En tens cap, d'amic?

Ha tornat a alçar la cella. Moltes de les noies que em venen em parlen d'aquesta lluita per la su-

pervivència al pati de l'escola, les estratègies brutals que s'utilitzen per pujar en l'ordre jeràrquic d'aquest món despietat. La Vera em mira així, de la manera com la reina de la classe mira des de dalt la noia més callada de l'última fila.

—Sí —dic, potser massa de pressa—. No vol dir que parlem de coses profundes i personals tota l'estona, però tinc persones en qui confio. Crec que tothom ho necessita.

Ens mirem, avaluant-nos, i ja tinc la sensació que la meva tàctica ha fracassat.

—I pots treballar per construir relacions d'aquestes —dic, intentant reconduir la conversa en una direcció més constructiva.

Hi ha alguna cosa als seus ulls que no soc capaç de desxifrar. M'avalua, però llavors és com si perdés interès.

—Sí, mira —diu, fixant els ulls en la perla del braçilet amb què juguen els seus dits—. Potser tu ho necessites, però jo no ho sento així.

M'adono que ho he enfocat malament. S'ha enfadat. M'ha llançat la seva ràbia, com fan sovint els joves. No he sabut desviar-la, no li he donat el que necessitava. En comptes d'això he acabat defensant-me. La Vera es passa les mans pels cabells amb un gest cansat, un gest d'adulta. Però quan deixa caure les mans i em torna a mirar, sembla més jove que els divuit anys que té.

—No necessito ningú en qui confiar —diu—. El que necessito és amor.

El seu to és el d'una criatura obstinada. Gairebé tinc ganes de tocar-li la galta amb la mà. Aquest és el punt cec de la Vera. Està tan convençuda de ser més llesta, més gran i més sàvia que els seus amics, que no té ni idea de l'extensió de tot el que encara ha d'experimentar. Potser és feina meva ajudar-la a entendre-ho. Però estic massa cansada. És diven-dres, i la sessió està a punt d'acabar.

Miro el rellotge i la Vera em veu.

—És hora d'anar acabant, doctora? —pregunta.

Escric ràpidament algunes notes, que em llegiré més tard. «Discussió amb pares», escric, «Discussió amb xicot. Se sent rebutjada pels pares, provoca discussió amb xicot». M'ho torno a llegir. Ratllo «provoca». Escric «inicia una discussió amb el xicot». «Avaluació». Escric i rumio com puc avaluar la Vera? «Por del rebuig: tema de solitud és dolorós. Intervenció: interpretació, intent d'augmentar reflexió sobre pròpies reaccions. Seguir sentiment de no tenir res en comú amb les persones que l'envolten».

A fora veig el BMW de la mare d'en Christopher parat al carrer, amb els intermitents posats. Dono per acabades les notes i m'estiro i cargo el cos a la butaca, per preparar-me.

Quan surto de la consulta en Christoffer està assegut a la sala d'espera, segur de si mateix i amb les cames obertes.

—Hola, Sara, com va això? —pregunta, i s'aixeca i entra a l'habitació, on es dirigeix a la seva butaca sense vacil·lació.

Això és una mena de prova de foc per a la primera sessió d'un pacient, més que res perquè faig servir la mateixa rutina amb tots els meus pacients nous. Els faig passar davant meu a la consulta. La majoria dels joves s'esperen que els digui que poden seure, s'esperen que els indiqui que una de les butaques és per a ells. És el més natural del món: la sala és meva, ells són convidats. Alguns m'ho pregunten explícitament: on vols que segui? Alguns, com en Christoffer, en trien una. En la nostra primera sessió es va parar un moment a mirar-se les dues butaques, i va triar la de l'esquerra, s'hi va instal·lar, va encreuar les cames i es va posar còmode.

M'assec a l'altra butaca. Resulta que a en Christoffer i la Vera els agrada seure en butaques diferents i per això estic asseguda a la butaca que encara conserva una mica d'escalfor del cos de la Vera.

—Ara —diu en Christoffer, amb un somriure tan gran que ensenya totes les dents blanques, dels molars d'un extrem als de l'altre—. Estic a punt.

M'hauria pogut picar l'ullet, no ho fa, però si ho hagués fet no m'hauria estranyat.